

Lancering SIOD Leerstoel Verminderen van sociale fraude en sociale dumping

Gent, 9 november 2023 (B. Stalpaert)

Dames en Heren

Ik ben verheugd dat we hier vandaag onze SIOD Leerstoel “Verminderen van sociale fraude en sociale dumping” mogen lanceren. Zoals de Voorzitter van de FOD WASO daarnet al kwam te zeggen hebben we een heel traject moeten afleggen om hier te geraken.

Pourquoi, en tant que SIRS, investissons-nous dans une chaire ? Parce que nous sommes convaincus qu'une interaction entre le monde académique et la pratique des inspections sociales apportera une valeur ajoutée. Dans le monde des affaires, de telles interactions entre le monde académique et la pratique sont légion et ont depuis longtemps prouvé leur valeur ajoutée. La recherche et les connaissances scientifiques constituent l'une des pierres angulaires de notre société moderne. Nous avons en Belgique de brillants scientifiques, y compris dans le domaine de la fraude sociale. Alors, utilisons aussi ces connaissances et ce savoir.

We gaan die kennis en inzichten gebruiken, meer bepaald om de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping te blijven aangaan en te versterken. Waarom specifiek sociale fraude en sociale dumping? Hoewel ik het er helemaal mee eens ben, heb ik dat niet zelf bepaald. Het is de regering die in het Strategisch Plan 2022 - 2025 de strijd tegen de sociale fraude en sociale dumping bovenaan de agenda heeft gezet.

Le fait que nous comptons sur le soutien scientifique du monde académique pour cela - même si ce n'était pas une trajectoire évidente - est en fait une évidence. Après tout, dans le Code pénal social, le législateur définit le SIRS comme un organe stratégique qui développe une vision de la lutte contre la fraude sociale sur la base des connaissances et des idées des services d'inspection et avec un soutien scientifique, et qui la convertit en stratégies concrètes.

Het stemt me blij dat we hier aan het startpunt van een nieuwe evolutie staan. Hoezeer ik er ook van overtuigd ben dat we in België bij de bestrijding van sociale dumping en fraude al zeer goed werk leveren en dat we op dat vlak binnen Europa vaak als pioniers worden bekeken, toch ben ik ervan overtuigd dat deze leerstoel een zeer grote meerwaarde zal betekenen.

Une valeur ajoutée sur toutes les facettes de notre fonctionnement. Cela commence déjà par la détection des évolutions et des phénomènes sur le marché du travail et dans la société. Car, soyons clairs, les fraudeurs sont aussi des entrepreneurs qui découvrent de nouveaux modèles de revenus dans de nouvelles tendances.

Graag geef ik enkele voorbeelden van de evolutie van de arbeidsmarkt. Uber werd in 2014 in België geïntroduceerd, Deliveroo in 2015. De eerste elektrische deelsteps verschenen in 2018 in het Brusselse straatbeeld. Zonder mij over de kern van deze zaken uit te spreken zijn dat stuk voor stuk fenomenen die door de sociale inspectiediensten dienden te worden onderzocht. Fenomenen die niet meer weg te denken zijn uit het straatbeeld, maar fenomenen die 10 jaar geleden niet bestonden. Dat er nieuwe fenomenen zullen opduiken staat vast. Mogelijk zijn ze nu al aan het opborrelen. Maar wat het volgende nieuwe fenomeen zal worden en hoe malafide personen hier munt uit zullen trachten te slaan, daarvoor kunnen we zeker academische ondersteuning gebruiken.

Naast het detecteren van fenomenen en trends moet de academische leerstoel ons in staat stellen om met wetenschappelijke ondersteuning de prioriteiten in onze actieplannen beter te gaan bepalen. We beschikken al over zeer veel en zeer gedetailleerd cijfermateriaal. Over de arbeidsmarkt, over de controles en onderzoeken, ... Maar wat zit er achter die cijfers? Wat is prioriteit? Waar moeten we op inzetten?

En outre, la chaire soutiendra également les inspections sociales dans la mise en œuvre de ces plans d'action. Ne vous inquiétez pas, même si les inspections sociales auront de nombreux postes à pourvoir dans les années à venir, je ne m'attends pas à ce que les universitaires fassent les inspections sur le terrain. Par soutien, je veux dire qu'il y aura des formations et des workshops pour les services d'inspection sociale autour de certains phénomènes de fraude ou que des méthodologies de contrôle seront élaborées.

Het belang van deze academische leerstoel overstijgt dat van de SIOD of dat van de sociale inspectiediensten. Door in te zetten op deze wetenschappelijke ondersteuning werken we verder aan een performante handhaving. Een performante handhaving waar alle partijen bij gebaat zijn.

- De regering omwille van de budgettaire resultaten die de inspectiediensten boeken.
- De werknemers omdat hun sociale rechten en veilige werkomgeving worden gehandhaafd.
- En de ondernemers omdat zij op een eerlijk speelveld kunnen ondernemen

Ik wil dan ook de Ministers Dermagne, Clarinval en Vandenbroucke bedanken dat zij in deze budgettaire moeilijke tijden toch hun steun hebben gegeven aan dit ambitieuze project.